

KADINLARIN “DÖVÜŞ KULÜBÜ”

Artık hepimizin oldukça aşına olduğu bir senaryo var. Sabahın körü veya gecenin bir yarısı, sıcacık yatağınızda veya dışarıda rahatsız bir sandalye üstünde, televizyondan veya telefondan gülümseyen bir kadının fotoğrafını görüyorsunuz. Kimi zaman elli yaşına yaklaşmış kimi zaman lisans diplomasını yeni almış kimi zaman ise “kadın” diyemeyeceğimiz kadar küçük bir kız, tek ortak noktaları fotoğraflarındaki gülümsemeleri ve altlarındaki yazının içeriği. “Üç çocuk annesi”, “balerin”, “yedi yaşında”, “... bebek” şeklinde başlayan bu bültenin devamında “canice”, “acımasızca”, “dehşet verici” veya benzeri bir sıfat ve onu takiben cümlelerin sonuna gelmeden beyninizin tahmin edip yerine yerleştirdiği kelime: “... katledildi”. Beraberinde sosyal medyada paylaşımlar yapılır, belki yürüyüşler gerçekleştirilir, ağlanır, isyan edilir, ara caddelerde biraz daha endişelenmeye başlanılır; birkaç gün içinde hiçbir şey olmamış ve yeni bir mezar açılmamış gibi hayata devam edilir.

Hayatını Tyler Durden’a benzemeye adanmış erkekler arasında onların felsefesini benimsedik. *Dövüş Kulübü’nün ilk kuralı, Dövüş Kulübü hakkında konuşmamaktır.* Biz de sustuk. Tyler Durden’ın karmaşık bir ana karakterin kendisi dâhil sayısız insanın hayatını mahveden bir parçası olduğunu, Marla’nın ana karaktere ilk insani duygu gösterişinin Tyler Durden öldükten sonra olduğunu fark etmeden sustuk. Aile içinde olanlar o aileyi, sokak aralarında olanlar o sokağı, sırlar suç mahallini terk etmedi. Kızların kanını, onurunu, canını yerlerde kurumaya bıraktık. Erkeklerin çeşitli bahanelerle doğal dürtülerinin bu yönde olduğu açıklamasına boyun eğdik. Duygularını belirtmedikleri iddialarına karşı çıkmadık, oysa farkındayız ki şiddet içerdiği sürece her duyguyu belirtmekte özgürler. Biz kadınlar da belli etmediğimiz sürece her duyguyu hissetmekte özgürüz. Bu yüzden sessiz kaldık.

Konuştuk da ne oldu? Birkaç kişi sürüklenerek tutuklandı, geri kalanlar ölüm veya daha beteriyle tehdit edildi. Bir mucize sonucu olumlu bir gelişme olsa, “Belki bizden sonraki kız çocukları yaşama hakları için sokaklara dökülmek zorunda kalmayacak.” diye düşünebilsek bile ertesi gün ekranlarımızda yine gülümseyen bir kadının fotoğrafını gördük. Sanki bize bir uyarı, bunca sevinçten sonra ayaklarımızın yere basması için toplumdaki konumumuzun bir hatırlatması gibi. Tıpkı kızların kendini keşfetme sürecini anlatan bir filmle bir ödül töreninde “plastik bir bebek hakkında” diye dalga geçilmesi gibi, tıpkı bir sohbet programında erkekler saldırıya uğrasa ne yapacaklarını espiyle anlatırken yanlarındaki kadın oyuncunun bu senaryoyu her gün gerçek bir ihtimal olarak düşünmüyormuşçasına oturması gibi. Çünkü bu dünyanın Tyler Durden’ları kapitalist sistemin onlara eşyaları üzerinden değer biçmesine tepki gösterirken kadınlar o eşyalar yerine konulmayı kabullenmek zorunda kaldı.

Peki, neden kadınlar için bir *Dövüş Kulübü* yok? Hayalî bir bodrum katında, eski borular ve su hasarından eğilip bükülmüş bir tavanın altında, tek bir ampul ışığında, Tyler Durden’ın *Dövüş Kulübü* gibi dünyaya olan nefreti kusmak yerine kadınlar sadece hakkını ararsa nasıl olur? Mileva Marić yıllar boyu araştırmalarına sağladığı katkıların hakkını alamadığı için Einstein’dan, Sofya Tolstoy *Savaş ve Barış*’ı yedi kez temize çekmeye zorlandığı ve yazısı kötü olduğunda şiddete maruz kaldığı için Tolstoy’dan intikamını alabilir. Belki Anne Boleyn tahtında kalıp hayalini kurduğu oğlunu kucağına alabilir, Jeanne d’Arc yirmi yaşını görebilir. Havva’dan beri namustan aşka kadar sayısız bahaneyle yerlerde sürüklenen, savunma hakkı verilmeden simgesel veya gerçek bir çarmıha gerilen, daha ilk kelimesini söyleyemeden toprağın bir parçası olan kızlar tadını hiç alamadığı hayatı tanıma şansı bulabilir.

Elbette bu düşünce, hayalî bodrum katının dışına çıkamaz. Türkiye’de, Amerika’da, Afganistan’da, Polonya’da, aslında her yerde kadınlar için eşitlik bile yüksek bir hedefken intikam kimsenin aklının ucundan bile geçemez. Beyaz yakalı köleler olmaktan korkanlar beyaz duvaklılara

bu rolü yüklemekten çekinmemiştir. Onların geriye kalan tek büyük savaşları ruhsal bir savaşken kadınlarınki hâlâ fiziksel bir mücadeledir. Kendi dövüşleri iki tarafın rızası ile olur ve biri “Dur!” diye bağırırsa durulur, aynı anlayış kadınlara gösterilmez. Kadınların gerçek *Dövüş Kulübü* sokaklar, evler, sınıflar, beşiklerdir; bu kulüp sembolik olsa da günün sonunda yerde gerçekten kanlar içinde yatan da onlardır. Basit farkındalıklar sonucu kendini filozof sanan erkekler de başlarında dikilir. Düşünüyorum, öyleyse varım. Yarın olmayabilirim. Olsun, gülümseyen fotoğraflarım var. *Biz Tanrı'nın istenmeyen çocukları mıyız? Öyle olsun!*

Kaynakça:

Fincher, David. *Fight Club*. 1999. Fox 2000 Pictures. Film.